

Zápis ze 155. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **5. června 2023 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání online via aplikaci Webex.

Jednání se zúčastnili: Matěj **Bajgar**, Dphil., RNDr. Miloslav **Fryzek**, prof. PhDr. Pavel **Janoušek**, CSc., prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D. (místopředseda), doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, DrSc., doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc., prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc., prof. MUDr. Josef **Syka**, DrSc., prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc., prof. Ing. Eva **Vejmelková**, Ph.D., Ing. Karel **Vejražka**, Ph.D., doc. RNDr. PhDr. Hana **Voňková**, Ph.D. et Ph.D., Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice), Ing. Miroslav Rychtařík (host), Mgr. Markéta **Avakian** (host)

Omluveni: prof. RNDr. David **Honys**, Ph.D., prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc., prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D. (předseda)

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 153. jednání KHV
- 2) Informace z 389. zasedání Rady [členové Rady]
- 3) Hodnocení účelové podpory [M. Bajgar, J. Machan]
 - a) Formát vyjádření k programům účelové podpory
 - b) Prostředí pro život 2 (Ministerstvo životního prostředí)
 - c) Závěrečné hodnocení programu Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu 2016 – 2021 (Ministerstvo vnitra) *per rollam*
- 4) Implementace Metodiky 2017+ [Š. Jurajda, K. Miholová]
 - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
 - b) Výzva k přihlašování vybraných výsledků do hodnocení v Modulu 1 podle M17+
 - c) Informace o plnění VZ KAPR
 - d) Aktualizace Metodiky – harmonogram
 - e) Konference Implementace M17+ (15. 6. 2023 Univerzita Pardubice)
 - f) Datové struktury jako nový možný typ výsledku
 - g) ORCID jako povinný identifikátor
- 5) IS VaVal [M. Rychtařík]
- 6) Různé
- 7) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil místopředseda Komise prof. Jurajda. Předseda prof. Polívka se z jednání omluvil z pracovních důvodů. KHV schválila program 155. jednání a zápis ze 154. jednání.

Ad 2) Prof. Jurajda Komisi informoval o 390. zasedání Rady. Okomentoval přípravu Návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2024 se střednědobým výhledem na léta 2025 a 2026 a dlouhodobým výhledem do roku 2030 v kontextu vládních škrťů. Dále Rada schválila materiál „Harmonogram aktualizace Metodiky hodnocení výzkumných organizací“.

Ad 3a) Dr. Bajgar a doc. Voňková okomentovali vývoj dokumentu „Vyjádření Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů k návrhu programu účelové podpory“, který má formalizovat textové vyjádření KHV doplněné o check-list. Členové KHV se tomuto problému podrobně věnovali v následné diskuzi. Historický kontext doplnili prof. Jurajda a doc. Machan. KHV se shodla na následujícím postupu – doc. Voňková a dr. Bajgara připraví návrh formuláře pro vyjádření, dále budou od Rady vyžádány aktualizované priority resp. požadavky na obsah programů účelové podpory (podpora mladých vědců, podpora excellence atd.).

Bylo připomenuto, že RVVI chystá revizi harmonogramu pro účelovou podporu, aby programy byly předkládány včas a byl prostor i na vypořádání připomínek.

Ad 3b) Dr. Bajgar KHV seznámil s návrhem nového programu Prostředí pro život 2 Ministerstva životního prostředí. Z diskuze vyplynulo finální znění vyjádření KHV k tomuto programu. Vzhledem k tomu, že průběžné hodnocení bylo realizováno v roce 2022 a nemohlo vyhodnotit rozsáhlejší skupinu uzavřených projektů, navrhuje KHV předložit návrh pokračujícího programu až za rok až dva na základě plnohodnotného hodnocení. Dále KHV doporučila aktualizovat a zúžit priority výzkumu uvedené v programu Prostředí pro život 2 v souladu s aktualizovanou Konceptí výzkumu Ministerstva životního prostředí. **KHV schválila návrh svého vyjádření k programu Prostředí pro život 2 Ministerstva životního prostředí.**

Ad 3c) Prof. Polívka dále dne 7. června 2023 kontaktoval členy KHV z žádostí o vyjádření k Závěrečnému hodnocení programu Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu 2016 – 2021, která byla přepracována na základě vyjádření KHV schváleného per rollam dne 10. března 2023. **KHV Závěrečné hodnocení programu Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu 2016 – 2021 doporučuje schválit, vyjádřila se tak jednomyslně per rollam dne 12. června 2023.**

Ad 4a) Dr. Miholová členy Komise informovala, že hodnocení probíhá podle harmonogramu. Hodnocení v Modulu 1 je v plném proudu, panelisté hodnocení postupně uzavírají. Proběhla jednání OP 2. Engineering and Technology, OP 1. Natural Sciences a OP 5. Social Sciences, kde bylo detailně diskutováno hodnocení některých výsledky (problematické případy, hodnocení N, technické „5“). Obdobné jednání se připravuje i v případě OP3.

V případě Modulu 2 probíhá příprava analýz, oborové zprávy budou hotové v červnu, zprávy pro výzkumné organizace by měly být připravené až v červenci. Pro členy OP, především garanty bibliometrie jsou nabízeny dva termíny (2. 6. a 8. 6. 2023) online schůzky, kde budou zprávy detailně představeny, osnova otázek bude podrobně diskutována, bude možnost debatovat o možných úskalích. Pro nepřítomné bude připraven i záznam jednání. Pro práci OP v Modulu 2 se ve spolupráci s externím programátorem využívá interní interaktivní webové rozhraní m17.rvvi.cz.

Ad 4b) Komisi byl předložen návrh Výzvy k přihlašování vybraných výsledků do hodnocení v Modulu 1 podle M17+ pro další rok hodnocení. KHV Výzvu k přihlašování vybraných výsledků bez připomínek schválila. Dokument bude předložen ke schválení Radě na červnovém zasedání a následně zveřejněn.

Ad 4c) Mgr. Avakian stručně okomentovala průběžné plnění veřejné zakázky Koncepční a analytická podpora Rady (tzv. KAPR) v oblasti hodnocení VaVal. Analýza oborových kapacit výzkumných organizací podle oborů FORD byla dokončena a odevzdána. Prof. Jurajda připomněl průběh posledního jednání PS k Modulu 1 (ČKR, RVŠ) ze dne 9. 5. 2023, které bylo uzavřeno dohodou na zveřejnění oborových portfolií bez analýzy také zpracované v rámci VZ KAPR. Další analýza byla poskytnuta pouze jako pracovní podklad členům Odborných panelů jako doplňková informace ke komentování zpráv. Výstup učený ke zveřejnění proto zpracovali řešitelé KAPRu zvlášť a je předložen jako interaktivní podklad k tomuto bodu KHV ke schválení. KHV zveřejnění oborových portfolií v předložené podobě schválila.

Analýza způsobu rozdělování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací byla odevzdána v první verzi, v současné době probíhá úprava na základě připomínek Oddělení hodnocení výzkumných organizací.

Srovnávací analýza hodnocení aplikovaného výzkumu a hodnocení společenských a humanitních oborů ve vybraných zemích je ve stádiu příprav. Výzkum evaluačních metod formou hloubkových rozhovorů s předními odborníky z oblasti společenských a humanitních oborů probíhá, finální výstup se připravuje.

Zprávy o souladu metodik hodnocení v Modulech 3 až 5 v gesci jednotlivých poskytovatelů jsou rozpracované, dopracování studie je plánováno v září 2023.

Příprava citační analýzy se zahrnutím celého obsahu WoS bude zahájena na podzim 2023.

Ad 4d) KHV byla seznámena s dokumentem „Harmonogram aktualizace Metodiky hodnocení výzkumných organizací“ schváleným na posledním zasedání Rady. KHV podporuje myšlenku aktualizace Metodiky 2017+ ale zároveň se shodla, že aktualizaci by měla předcházet reflexe dosavadních závěrů

Ad 4e) Dr. Miholová připomněla, že 15. června 2023 je plánována další konference Implementace Metodiky 2017+ tentokrát na Univerzitě Pardubice orientovaná na hodnocení v humanitních a sociálních vědách. Členové KHV byla požádáni o šíření informace o této akci.

Ad 4f) Prof. Jurajda uvedl členy KHV do problematiky. Prof. Hajič (Ústav formální a aplikované lingvistiky, MatFyz, UK) vznesl požadavek na zavedení nového možného druhu výsledku „datové struktury“. Ing. Rychtařík na toto téma s prof. Hajičem již diskutoval. Upozornil na rozdíl mezi výsledky VaVal a open daty (výzkumná data, na základě kterých výsledky vznikl). Obě možnosti je v tuto chvíli již možné v ISVaVal evidovat. Prof. Hajič se tázal na evidenci vědeckého datasetu před vznikem výsledku samotného, diskutovány byly i detaily evidence (autor, VO, klíčová slova, úložiště – perzistentní odkaz, licence užití dat, příp. participace VVI). Prof. Janoušek doplnil, že v případě databází, nelze říci, kdy je výsledek hotov, databáze jsou živé; zvláštním případem jsou slovníky a encyklopedie. Dr. Miholová předala informaci z konference Science4Society, na které dr. Hladík zpřesnil kontext požadavku – poskytovatelé lpí na některých druzích výsledků (typicky Ministerstvo kultury) a jiné druhy a priori neuznávají (nejčastěji kategorii Ostatní). Doc. Kozubek upozornil na obecné požadavky Frascati manuálu na výsledky VaVal (novost, kreativita, nejistota, systematičnost a opakovatelnost), datové struktury ne všechny tyto atributy naplňují. Návrh dalšího postupu připraví Ing. Rychtařík s dr. Miholovou na příští jednání KHV.

Ad 4g) Prof. Jurajda otevřel téma identifikátoru ORCID jako povinného pole v ISVaVal. Aktuální identifikátor Veditk je založen na rodném čísle, cca 20 % autorů není takto evidováno. Ing. Rychtařík dodal, že počet evidovaných ORCID v ISVaVal vzrůstá. Navrhuje, aby v novém návrhu zákona bylo užito obecného termínu vědecké identifikátory nikoli konkrétně ORCID. KHV

následně schválila požadavek na vědecký identifikátor (Vedidk, ORCID, RID,...) jako povinné pole, tj. uvedené v novém návrhu zákona. Týká se pouze institucí ze seznamu výzkumných organizací v gesci MŠMT. Tato doporučení budou předána Radě.

Ad 5) Ing. Rychtařík shrnul novinky týkající se informačního systému, sběr výsledků proběhl bez potíží. Dr. Miholová dodala, že dataset pro Modul 1 bude extrahován po dohodě s ředitelkou dr. Slavíkovou k termínu 1. června 2023, KHV s postupem vyjádřila souhlas. ISVaVal prošel již druhou úpravou exportní linky pro Ministerstvo financí. Byla zdůrazněna časová náročnost této agendy. Častěji se objevují pokusy o útoky formou automatického stahování ze zahraniční především z Číny ale z Irska nebo Německa, firewall pokusům zabránil.

Příští řádné 156. jednání se koná dne **11. 9. 2023 od 13.00 hod. online** via aplikaci WEBEX.

V Praze dne 13. června 2023

Zapsala: M. Avakian

Schválil: Š. Jurajda